

„Ne vem, zakaj se tolikanj čudite. Kaj me prvič niste zaročili tudi z neznancem? Sem li takrat več vedela o njem, nego o sedanjem ženinu? Da, celo mnogo manj saj o tem sem vsaj poizvedela, o onem nič. Greh ste storili takrat proti meni, ker ste razpolagali z menoj, ne da bi prišlo moje srce v poštev. Danes nisem več zmožna ljubezni vsled desetletnega brezljubezenskega življenja, ki me je pred časom postaralo. Zakaj se ženim? Gotovo ne iz ljubezni, ne ker hrepenim po zakonu, temveč ker rabim soproga, s katerim morem delovati in strmljeti. Da si sama ustanovim existenco, v to po svoji odgoji nisem usposobljena, torej rabim nekoga v to. Ker je bil prvi zgrabljaj, katerega ste storili, ne da bi me vprašali, v vrč usode zame, nesrečen. sklenila sem storiti drugega sama, in storila ga sem. Morda bo boljši od Vašega, slabši pač nikakor biti ne more, ker gotovo ne pridem več lovcu po doti v roke. Ženin ve, da nimam ničesar; išče si te žene, ki zna vrlo gospodiniti in delati, — jaz pa moža, ki mi poda nov delokrog. Oba si ne stvarjava iluzij, zato imava preveč in prežalostnih izkušenj.

Ko je završila svoj govor, nastal je splošni molk. Odločnost, s katero je govorila, in logika njenih dokazov ni izgrešila učinka.

Prvič so čutili stariši nekaj, kakor zavest krivde o samovoljnem ravnanju proti hčeri, dočim so doslej vso krivdo pripisovali zetu; prvič jim je došlo na um, da so tudi oni odgovorni za to, kar se je zgodilo.

In ko je došel ženin, sicer ni bil sprejet s tako slovesnimi pripravami, kakor prvi, a vendar le prijazno. Dasi ni bila to pot hiša okrašena in nevesta ne v beli obleki, dasi niso briljantni metulji prileteli v njeno sobico in ni bilo pred posteljo opojnih cvetlic, vendar je skromna cvetka zadovoljnosti podarila razumnost; mesto nekdanjih mogočnih krasot bogatstva in sijajnega življenja širila je ta cvetka svojo sladko vonjavo in tu in tam širila niti, ki so postale trajna vez.

Dragi zgrabljaj na slepo srečo v usodni vrč je bil boljši in srečnejši od prvega.

Novice.

— **Osebne vesti.** Deželnovladni inženier v Ljubljani, gosp. Karol Grünhut je imenovan nadinženierjem v ministrstvu notranjih del. Gimnazijska ravnatelj, gospod Fran Wiestaler v Ljubljani in Julij Glovacki v Mariboru pa je pomaknjen v VI činovni razred.

— **Kranjski deželni zbor** ima v ponedeljek svojo prvo sejo.

— **Žrebanje ljubljanskih srečk.** Sedemtrideseto žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila se bode vršilo dne 2. januarja v prostorih mestne blagajne.

— **Mlekarski tečaj.** V vasi Savici pri Bohinjski Bistrici vršil se bo od 13. januarja do 24. marca 1902 praktični kurz o mlekarstvu in sirarstvu. Mladeniči, ki žele udeležiti se tega pouka, naj se zglase do 6. januarja pri deželnem odboru v Ljubljani s prošnjami za vsprejem, katerim naj pridenejo spričevala obč. županstva o poštem vedenju

in v dosedanem delovanju v kmetijstvu sploh. Prednost imeli bodo pri odločevanju sprejema oni, ki so že deloma delali v tej stroki.

— **Otvoritev mestne ubožnice.** Kakor se nam poroča, se bode nova jubilejska ubožnica dne 31. decembra ob najstih dopoldne blagoslovila in slovesno izročila svojemu namenu.

— **Legar v Ljubljani.** Zadnje dni se je izvedelo, da se je v topničarski vojašnici v Ljubljani zopet pojavil legar. Ker je to vse prebivalstvo močno vznemirilo, je podžupan dr. vitez Bleiweis v zadnji seji obč. sveta interpeliral zastran te bolezni. Župan Hribar je takoj odgovoril na to interpelacijo in sicer tako-le: Dognalo se je, da je bil legar, ko se je prvič pojavil v topničarski vojašnici, tjakaj zanešen. Zanesel ga je neki vojak, ko se je povrnil od vaj na Krškem. Takrat je mestni fizik mislil, da je tifus nastal vsled tega, ker grebenične jame niso bile dovolj tesne ter se je iz teh jam prenesel na zidovje, ki je bilo posebno v temeljih površno napravljen. Stavbinska družba „Union“ je popravila vse napake. Značilno je, da ni obolel za legarjem nobeden tistih delavcev, ki so imeli opraviti z inficiranim zidovjem, niti kdo izmed nadzorujočih uradnikov. Ko so se pa vojaki vrnili od vaj, so bili nastajeni najprej v Nušakovi vojašnici in v bolnici za silo. Že tedaj so se pojavili pri vojaki znaki sumljive bolezni. Ko so se potem vojaki nastanili v popravljeni topničarski vojašnici, je obolelo kacic 20 do 25 vojakov, a mej njimi je bilo le šest taci, pri katerih so se opazili znaki tifusa. Značilno je, da so oboleli kakor prvič, tako tudi sedaj, le vojaki 3. in 4. baterije. Ker je konstatirano, da je vojašnica vzorno urejena, dalje, da tifus ni nastal ne iz tal ne iz vode, je prišel mestni fizik do prepričanja, da vzrok bolezni ni vojašnica, ampak da se kal tifusa drži inventarja, da se razširja iz obleke, iz perila itd. Deželni predsednik je odredil posebno ekspertizo, katere se je bržčas udeležil tudi z Dunaja poklican strokovnjak in ki preišče vso to zadevo.

— **V občini Gornji Logatec** se že kacic štiri tedne nahaja neka tuja, okoli 50 let stara slaboumna ženska majhne postave. Ista ne ve družega povedati, kakor da je doma iz Jožefovega. Komur bi bilo kaj znano o domovinstvu navedene osebe, naj to naznani županstvu v Gornjem Logatcu.

— **Tuji kapital na Kranjskem.** Znani laški bogataš Chersich na Reki ustanovi v Ul. Bistrici veliko trgovino. Ker je z velikim kapitalom konkurenca nemogoča, bo ta trgovina delala domačim trgovcem občutno škodo.

— **Umrl je v Trnovem na Notranjskem** znani lovec gosp. Fran Zaša.

— **Neumnost je najdražja stvar na svetu.** Resnico tega izreka imata sedaj priliko premišljevati tisti Borovničan, ki se je vsedel na limance ljubljanski coprnici, katera ga je s svojimi coprnijami spravila baje ob svoto 400 ali 600 K in tisti ljubljanski mesar, ki jej je velikodušno odpustil dolg 140 kron, boječ se, da bi mu ne zacoprata. V Ljubljani je neki več coprnice in vedeževalk, ki imajo prav dober dohodek, pa menda ne plačujejo nobenega davka. Gospe in gospodične jih pridno obiskujejo in si pustijo prerokovati srečo. Jedna taka vedeževalka je tudi spiritistinja, ki zna duhove citirati in se z njimi pogovarja. Najbolj na glasu pa je vedeževalka v Kosezah. K tej prihajajo odlične gospe in gospodične in se vozijo tudi v kočijah k njej. Ona pri tem prav dobro izhaja, kajti gospoda dobro plača njena prerokovanja. Ta vedeževalka je menda že bogata postala ob neumnosti gospode.

— **S ciganom je pobegnila.** V neki ljubljanski kavarni je bila zala, mlada kasirka. Mladi gospodje so jo obletavali in se trudili si pridobiti njeno naklonjenost. Vse zastonj. Kasirka je preziraje gledala s svojega prestola na staro in mlado, ki se jej je laskalo. Vse zapeljive, sladke besede ljubljanskih njenih oboževalcev je niso premotile. Njeni čestilci so mislili, da je tega kriva njena šletna samostanska vzgoja,

a varali so se. Kasirka je bila romantične narave in hrepnela je po neki izjemnosti v ljubezni. In to izjemnost je tudi našla. Meseca novembra sta nastopali v Ljubljani kar nankrat dve ciganski godbi, ki sta seveda tudi igrali v kavarni, kjer se je šopirila mlada, prevzetna kasirka. Črnolas, živook, bledorjav cigan, ki je mojstrsko sviral na gosli, bližal se je kasirki in jo s svojimi pogledi takoj omamil. Vsi dobri nauki samostanski in materni so bili pozabljeni in lepa kasirka je postala ciganska izvoljenka. Glasovi gosli in iskreči se pogledi mladega cigana so spravili kasirko ob vso pamet in udala se je ciganu, ki jej je obetal nebesa na svoji strani, z vso dušo in s celim srcem. Pobegnila je s ciganom po svetu. Kam sta šla, nihče ne ve. Kasirka je vzela seboj ves svoj prihranjeni zaslužek, okoli 600 kron. Mogoče je, da se deklica povrne, ko bodo denar zapravljen.

— **15leten morilec.** 15letna dečka Ivan Rakić in Mijo Živić v Sikiravcih sta se pri plesu kola sprla. Rakić je počakal Živića in ga zavratno s kolom ubil.

— **Starost rib.** Malo je ljudi, katerim bi bilo znano, da je starost rib skoro brezmejna. Profesor Baird dokazuje, da karp živi do 200 let. Isti trdi, da je bila v minulem polstoletju na Ruskem ščuka, katere starost je datirala že iz petnajstega stoletja. „Ni nobene reči — pravi ta učenjak — ki bi ovirala ribi skoraj vedno živeti, ker pri nji ni mogoče zaslediti dobe popolnega razvoja.“ V mestu Washingtonu so zlate ribice, ki so lastnina neke rodbine že čez petdeset let. Neki ruski minister trdi, da so v cesarskem akvariju ribe, o katerih se gotovo ve, da so tam bile že pred 140 leti.

— **Sodbo nemškega cesarja Viljema o dvoboju** v Insterburgu naznanil je vojni minister nemškemu državnemu zboru. Cesar najodločneje obsoja zadnji dvoboj in se je po natančnem proučevanju tožalnih spisov prepričal, da bi bil častni sod dvoboj lahko preprečil, če bi se bil isti držal zakonitih predpisov. Častni sod pa tega ni storil! V nadaljnjem svojem govoru je minister prosil poslance, naj bi bili v nadaljni razpravi skrajno mirni zato, da se v prebivalstvu ne poostri ogorčenje proti armadi in bi se s tem prisililo vojake, nastopati proti prebivalstvu.

— **Ljubitelj človeškega mesa v Evropi.** Neka potovalna gledališka družba priredila je v nekem malem mestecu predstave, a občinstva ni bilo k predstavam. Drugi dan so pa veliki lepaki naznanjali sledeče: „Naš novospregjeti član bo pri večerni predstavi danes požrl meso človeka, katerega bo v pričo občinstva zaklal.“ Zvečer je bilo gledališče prenapolnjeno. Konečno je nastopil „ljudožre“ čisto rudeče oblečen. Sprejeli so ga z glasnim ploskanjem. „Častite gospe in gospodje“, nagovoril je občinstvo, „zvest naznanilu, požrl bodem sedaj meso živega človeka, prosim pa v ta namen, da naj jeden iz občinstva pride na oder“. Gledališče je bilo seveda na jedenkrat prazno. Ostali so v gledališču le zviti igralci in pa policijski uradnik.

— **Zaprta podkralj.** Francozi sicer nimajo nič več kraljev, pač pa imajo v svojih prekmorskih posestvih še podkralje. In sedaj so zaprli svojega podkralja v vshodnoindijskem mestu Pondicherry z lepim imenom Chanemonga, ki je Indijanec po rodu in tudi vitez častne legije. Mož je bil velik v podkupovanju in goljufiji in je imel v tej francoski naselbini vso oblast v rokah. Zlasti je „znal“ delati volitve v državni zbor. O voljenem Alypesu je poročal, da je dobil 2000 glasov, a pri volitvi oddalo je celih devet volilcev svoje glasovnice.

— **Lastovica pismonoša.** Na Francoskem so poskusili porabiti lastovico za pismonoše, kakor so se že z dobrim vspehom obnesli golobje. V Anversu je nekdo ujel lastovico in ji je naredil pod perutjo s črnilom znamenje, da jo potem zopet spozna. Prijatelj jo je vzela s seboj z golobi vred v Complègne. Hkrati je izpustil lastovico in golobe. Golobje so

se vzdignili v višino, nekaj časa krožili semtertje in potem zleteli proti Anversu. Lastavica jo je pa kar naravnost kakor puščica ubrala proti domu. Lastavica je 235 km preletela v eni uri in sedem minut. Prišla je v Anvers nazaj ob 8. uri 32 minut, golobje pa še le med 11. in 12. uro.

— **Obdolžen poslanec.** Francoskega poslanca Pichona v Pekingu dolži neki pariški list, da si je prilastil po krivem v Pekingu veliko dragocenih kožuhov v vrednosti 250.000 frankov. Zmešnjava z boksarji pripomogla mu je baje do tega.

— **Mednarodni kongres in svetovna izložba ribarstva** bode meseca marca prihodnjega leta v Petrogradu. Poslovni red bode francoski. L. 1903 bode mednarodna izložba ribarstva na Dunaju.

— **Socijalna politika »neomikane« Rusije.** Tovarškim in drugim delavcem na Ruskem gre veliko boljše, nego delavcem v mnogih in mnogih in mnogih „omikanih in prosvitljenih“ evropskih državah. Menda bode dovolj, ako navedemo nekatere državne naredbe iz l. 1886. in 1894. s katerimi brani ruska država delavce pred izkoriščanjem nepoštenih tovarnarjev in drugih delodajalcev, da bi se videlo, kako Rusija skrbi za blagostanje delavcev. Po teh naredbah mora vsak gospodar napraviti s svojimi delavci pogodbe; v pogodbi mora biti vse natanko določeno, kar zadene velikost plačila, začetek dela, trajanje počitka, dan plačila itd. Vse to je tako podvrženo nadzorstvu obrtnijskih nadzornikov, da je po vsem nemogoče delavca izkoriščati. — Kakor sedaj iz Petrograda javljajo, tista neomikana Rusija je napravila v svoji socijalni politiki zopet en korak naprej, ki ga moremo imenovati edinega v socijalni politiki evropskih držav. Ruski uradni list je objavil carjev ukaz, po katerem se vsem delavcem v državnih podjetjih kakor v tovarnah, rudnikih, mornaricah itd. priznava pravica na pokojnino in celo tudi udomnjih družin. Dokler se ne bode izdala posebna postava, velja za zdaj le-ta carjev ukaz. Razume se, da bode nemško židovski tisk o tem cesarjevem ukazu molčal, ker to ni noben dokaz o „neomikanosti“ Rusije.

— **Čudna kupčija.** Znani ameriški humorist Mark Twain naredil je zadnje dni izborna šalo. Stopil je v neko knjigotržnico vprašal po ceni neke knjige, pri tem pa opomnil, da ima kot založnik pravico do 50% popusta, prodajalec je bil s to opombo zadovoljen, a Mark Twain je nadaljeval: „Oprostite, jaz sem pa tudi pisatelj te knjige in kot tak imam pravico še do nadaljnih 50 odstotkov popusta.“ Prodajalec se mu je v znak pritrditve priklonil. Mark Twainu je narastel pogum in je nadaljeval: „Znano Vam je, da mi kot osebnemu prijatelju gospoda šefa pristojna še običajni 25odstotni rabat.“ Prodajalec priklonil se je še enkrat. Šaljivec je potem rekel: „Pod temi pogoji kupim knjigo, koliko znaša torej cena?“ Čisto mirno začel je prodajalec računati in resno naznanil: „Kolikor sem več računanja, dolgujem Vam knjigo ter 37 in pol centa.“ Reče, mu da knjigo in denar. Potem je spremil trgovec slavnega humorista do vrat, globoko se priklonil in povabil, naj kmalu zopet pride. Knjigotržnica je pa sedaj v Novem Jorku najbolj obiskovana.

— **14.170 Slovakov** se je minulo leto izselilo iz svoje domovine na Ogrskem večinoma v Ameriko. To pač kaže, kake razmere vladajo na severnem Ogrskem. Sploh se je v tem letu izselilo iz Ogrske 54.767 oseb; Hrvatov in Srbov je bilo med njimi 3928, Rumunov 3092, in Nemcev 4393.

— **Cirkus »Barnum in Bailey«.** Pred kratkim je bil v Londonu občni zbor družbe „Barnum in Bailey“, na katerem se je izkazalo dohodkov v minulem letu 296.000 funtov in izdatkov 228.000 funtov, torej dobička 68.000 funtov, t. j. 1.632.000 kron, ki se deloma razdelé med delničarje, deloma pa se naložé v blagajno za izredne stroške.

— **V Londonu** je baje letos 5000 več blaznih poraznih bolnišnicah in zavodih kakor druga leta. Zdravniki so

mnenja, da ta nesrečna južno afriška vojna meša Angležem možgane, ter jih mnogo radi tega popolnoma zblazni. Zares, nesreča nastopi malokdaj posamezno, temveč ima v svojem spremstvu tako različnih tovarišic, da najbolj črnogledni človek ni v početku mislil na nje.

— **Ženin in vdovec ob enem.** Smrt ne pozna nobenih ozirov. Te dni se je pripetilo v Trieru naslednje: V župni cerkvi se je vršila poroka. Poročeni par prišel je veselo v svoje stanovanje, ker je bil pripravljen ženitovanjski obed. Komaj se je mlada, novoporočena žena približala bogato obloženi mizi, zgrudila se je mrtva na tla. Zadelo jo je kap. Žalost moža, ki je postal ženin in vdovec ob enem, se ne da popisati.

— **Anarhistične igre.** Rimska policija je nedavno zaprla neko javno strelišče in dala pod ključ lastnike, ki so na zatožbi, da so skrivali anarhiste. V strelišču je bilo več podob, na katere so anarhisti streljali. Tri izmed teh so predstavljale laške državne ministre. Kdor je zadel v središče podobe, je dobil dva kosa čokolade za dobro streljanje. Druge podobe so predstavljale laškega kralja in papeža; kdor je te zadel, je seveda potem dobil štiri oziroma pet čokolad. Izvedelo se je tudi, da so sem redno zahajali anarhisti, ki so se zabavali s takim streljanjem. Zato so jih menda tudi zaprli. Najbrž bi seveda laška vlada ne bila dala anarhistov pod ključ, če bi ti streljali samo na papeža. Pomenljivo je to, da je papež vreden pet čokolad, kralj pa samo štiri v očeh anarhistov.

— **80 mrtvih.** Kakor javljajo iz New-Yorka, se je dogodila na Wabash železnici v bližini Seneke strašna nesreča. Vlak, napolnjen z veseljenci, je butnil ob drug vlak, ki mu je prišel nasproti in sicer s tako silo, da se je več voz zdrobilo in se je vlak vnel. 80 oseb je mrtvih, 150 pa poškodovanih. Vlak z veseljenci bi se bil moral pri postaji ustaviti ter počakati drugega vlaka, a se je peljal kar mimo, vsled česar se je zgodila nesreča.

— **Kako je krojač izvedel za naslove slabih plačnikov.** Neki angleški krojač je inseriral: „Mlada dama, lepa, bogata, želi skleniti zakon z gospodom dobrega rodú. Dama nima nič zoper to, ako ima njen prihodnji soprog dolgove, ker jih misli poplačati. Ponudbe s sliko z napovedjo dolgov v administracijo lista naj se naslové X. Y.“ — Število odgovorov in slik je bilo velikansko. Zviti krojač je dobil naslove slabih plačnikov, katere je sedaj poznal po sliki ter zvedel za njih dolgove. Nekateri so bili toliko odkritosrčni, da so povedali tudi, kje so dolžni. Krojaču se sedaj godi prav dobro.

— **Ud roparskega morilca — načelnik policije.** V državi Minnesota imajo nekega Cole Yonnyerja, ki je pred 20 leti ropal po dežeti in bil ujet. Nedavno je ta ropar prišel iz ječe in župan velikega mesta Minneapolis je bil tako moder, da je temu roparju, ki se je v ječi prav lepo obnašal, ponudil mesto policijskega kapitana. Ropar je bil modrejši nego župan in je ponudbo odklonil.

— **Zlato iz Amerike v Evropo.** Na poti iz Amerike v Evropo je brzovozni parnik severonemškega Lloydja „Kaiser Wilhelm der Grosse“, ki ima na krovu za 7,050.000 dolarjev zlata, katerega so poslale različne ameriške firme. To je največja množina zlata, ki ga je kdaj prevažala kaka ladija na svetu. Zlato je zavarovano samo za 5 milijonov dolarjev, to pa zato, ker ne zavaruje za višjo vsoto nobena zavarovalnica. Če se torej ladija potopi, bo škode nad dva milijona dolarjev. Evropski bankirji so za zlato v veliki zadregi in ker se jim silno mudi, so prevzeli za tretinjo vrednosti odgovornost na-se. Omenjeno zlato je poslalo šest nevijorških bank. Vse zlato tehta 180,898.000 gramov. Če bi to zlato nosili možki vsak po sto funtov, bi bilo treba 256 mož. Voznina velja 35.000 mark, zavarovanje pa 20.000 mark.

— **Radi dobitka v loteriji je zblaznela.** Iz Berlina javljajo: Nedavno je staval pomočnik Stock v loterijo in dobil 18.000 mark. Njegova žena je bila tega dobitka tako vesela, da je samega veselja — zblaznela. Prepeljati so jo morali v blaznico. Njen mož pa dela, kakor doslej, pri svojem mojstru.

— **Potovalec v zaboju.** Kakor javljajo iz New-Yorka, so našli ra tovorni ladiji „Palatia“, ko so jo gasili, zaboju in v njem zabitega človeka, ki je bil vsled lakote in žeje onesveščen. Dognalo se je, da je dotični človek nek Beck iz Budimpešte, ter da je prebil 17 dni v zaboju. Imel je pač toliko denarja, da bi si kupil vozni listek iz Hamburga v New-York. a potem mu ni ostalo še 100 dolarjev, ki bi jih moral pokazati, da ga puste z ladije, zato je zlezal v zaboju. Radi slabega vremena je trajala vožnja 17 dni namesto 10, in tako je Becku zmanjkalo živeža, ki ga je vzal seboj. Beck si je hotel prislužiti v Ameriki kaj denarja, da bi se lahko oženil.

Ravnokar je izšla
v zalogi J. Blasnikovih naslednikov v Ljubljani

Velika in Mala

PRATIKA

za navadno leto

1902,

ki ima 365 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

J. Blasnikova „Velika Pratika“ in „Mala Pratika“ katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja in katera izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je torej edino le prava, starodavna „Pratika“, katero je toliko let skrbno vrel rajni prvoboritelj Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo sv. Jožefa kot uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej zahtevajte le zmiraj Blasnikovo „Veliko Pratico“ vsako drugo zavrnite, kot nepravo.

„Velika Pratika“ stane 24 vin., „Mala Pratika“ pa 20 vin.